

Dokument Zapomenuté transporty směřuje na festival do Karlových Varů

Český dokumentární film opět oslavil úspěch v zahraničí. Unikátní dokument mladého režiséra Lukáše Příbyla Do Estonska z cyklu Zapomenuté transporty se při svém lednovém uvedení na Mezinárodním filmovém festivalu v Palm Springs a 18. ročníku Festivalu židovského filmu v New Yorku dočkal nadšeného přijetí a velké pozornosti.

Film o Estonsku popisuje fascinující příběh skupiny žen a dívek, které díky mladistvé naivitě a neustálé vzájemné pomoci dokázaly projít holocaustem, aniž ho příliš vzaly na vědomí.

FOTO: archiv

pátek 6. února 2009, 16:00 - NEW YORK

Film se v Palm Springs v silné konkurenci umístil na jednom z předních míst v diváckém hlasování. „Jednoznačně nejsilnější zážitek z festivalů v USA pro mě osobně byl, když první promítání v New Yorku navštívily dvě pamětnice, aktérky filmu: poslední z Češek žijících v New Yorku, které přežily estonské koncentráky.“

"Dokument viděly poprvé, poznávaly sebe a kamarádky na dobových fotografiích a jejich reakce byla velmi spontánní a dojemná. A když nakonec prohlásily, že přesně takhle se věci ve skutečnosti udály, byla to pro mě ta nejlepší odměna a pocta," vzpoměl režisér a autor celého projektu Lukáš Příbyl.

Připomenutí táborů v Lotyšsku, Estonsku a Bělorusku

V šesti hodinách čtyřdílného dokumentárního cyklu Lukáš Příbyl shromáždil autentické vzpomínky židů deportovaných z Čech a Moravy do koncentračních táborů a ghett v Lotyšsku, Bělorusku, Estonsku a východním Polsku. Tedy míst, o kterých se narozdíl od nechvalně proslulé Osvětimi, Treblinky, Dachau či Terezína příliš nemluví, ale které byly svědky stejně krutých osudů stovek tisíc lidí.

Zapomenuté transporty jsou výsledkem letitého pátrání po svědcích ve více než dvaceti zemích tří kontinentů, spojené s pracným ověřováním jmenných seznamů přeživších, prohledáváním listin na matrikách, bezpočtem telefonátů a stovkami dopisů, inzeráty v novinách i na internetu. Mnozí z pamětníků o svých traumatech promluvili vůbec poprvé.

.: V dokumentárním cyklu Lukáš Přibyl shromáždil autentické vzpomínky Židů deportovaných z Čech a Moravy do koncentračních táborů a ghatt v Lotyšsku, Bělorusku, Estonsku a východním Polsku.

Každý ze čtyř filmů popisuje jeden geografický cíl deportačních transportů a soustředí se na určitý způsob, jakým se tam lidé vyrovnávali se svou situací. Film o Estonsku tak popisuje fascinující příběh skupiny žen a dívek, které díky mladistvé naivitě a neustálé vzájemné pomoci dokázaly projít holocaustem, aniž ho příliš vzaly na vědomí.

V Bělorusku se zatýkaní bránili se zbraní v ruce

Díl o Bělorusku se zaměřuje na odpor a boj se zbraní v ruce. Lotyšsko líčí snahu o „normální život“ lidí v ghettu v Rize, kde děti musely chodit do školy pod šibenicí, a konfrontuje je s vnuceným, bezohledným egoismem mužů v nedalekém vyhlazovacím táboře.

.: Každý ze čtyř filmů popisuje jeden geografický cíl deportačních transportů a soustředí se na určitý způsob, jakým se tam lidé vyrovnávali se svou situací.

"Dokument o východním Polsku se zaměřuje na psychiku lidí na útěku, kteří se museli pořád skrývat, neustále předstírat, ze dne na den měnit identitu. A tak zatímco Polsko je vyprávěním o osamělosti jednotlivců, Lotyšsko je příběhem rodin, Bělorusko mužů a Estonsko žen," vysvětluje Lukáš Příbyl.

Dokument směřuje na festival do Karlových Varů

Americké publikum příběh cesty 46 českých židovských žen, které přežily deportaci do Estonska, hluboce zasáhl. Například dokumentaristka Zuzana Justman, držitelka prestižní ceny Emmy, o filmu napsala: „Silné a poutavé. Nejlepší film dokumentující holocaust, jaký jsem kdy viděla.“

Čtyři nevšední filmy připravil tvůrčí tým v čele s Lukášem Příbylem ve spolupráci s Total HelpArt T.H.A. Cyklus Zapomenuté transporty běží v českých kinech, třetí díl cyklu „Do Estonska“ měl premiéru na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary a všechny tři filmy je možné zhlédnout v českých kinech. Premiéra čtvrtého závěrečného filmu série, „Do Polska“, je plánována na březen tohoto roku.

všechna fota: archiv T.H.A.

Karolina Zarzycká, [Novinky](#)